

РЕЦЕНЗИЯ

За кандидатурата на ст. преп., д-р ВАЛЕРИ ДЕНЕВ ТОДОРОВ - участник в конкурса за „доцент“ по специалността „Психология“ (Професионална/полицейска психология, Криминална психология, Психология на разузнавателната дейност, Организационна психология и Психология на управлението).

Рецензент: проф. д.пс.н. Бойко Ганчевски,
Академия на МВР

Конкурсът за „доцент“ по психология в катедра „Психология и управление на полицията“ при факултет „Полиция“ на Академия на МВР е обявен в „Държавен вестник“ бр. 10/05.02.2016 г. и заповед на ректора на Академията на министерството на вътрешните работи рег. № 4581з-44/18.01.2016 г. за държавен служител в катедрата. В него участва един кандидат - д-р Валери Денев Тодоров - ВПД ръководител на същата катедра.

ПРЕДСТАВЯНЕ НА КАНДИДАТА:

Валери Тодоров е завършил специалност „Психология“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и има магистърска степен от 1992 г. Продължава образованието си като докторант на самостоятелна подготовка в Софийския университет. През 2010 г. защитава дисертация на тема „Описание на личността чрез лексикалните средства на българския език“, за което получава докторска степен по научна специалност 05.06.01. „Обща психология“. Владее английски и руски език.

ПРЕПОДАВАТЕЛСКА РАБОТА:

Академичното развитие на кандидата е свързано с НБУ („Психология на човешката мотивация“ - 1997-1999 г.); СУ „Св. Климент Охридски“ („Психология на индивидуалните различия“, „Увод в когнитивната психология“ - 1996-1998 г.); Министерство на отбраната (Оперативна психология и лидерство - 2008-2011 г.); Академия на МВР и Институт по психология - МВР (2011-2015 г.) и до сега по „Полицейска психология“, „Психология на управлението“, „Кризисен мениджмънт“, „Психологически аспекти на работата с лица - източници на разузнавателната информация“. През 1992 г. работи в психиатрично отделение в обединена болница Видин, хоноруван асистент в НБУ и СУ „Св. Климент Охридски“ (1995-1998 г.), научен сътрудник II - I ст. в Институт по психология - МВР, научен сътрудник (2002 - 2007 г.), научен сътрудник в БАН - Институт по психология - 1998 г., а от 2015 г. е ръководител катедра в Академията на МВР и преподава в указаните курсове – „Полицейска психология“ - 90 часа, „Психология на управлението“ - 45 часа и „Криминална психология“ - ОКС „магистър“ - 60 часа. Аудиторната и извънаудиторната заетост на Валери Тодоров надхвърля значително нормативните изисквания - над 230 часа. Ползва се с авторитета на добър преподавател, както сред студентите и курсантите, така и сред колегите си.

НАУЧНА ПРОДУКЦИЯ:

Общия списък на предложените за рецензия публикации на д-р Тодоров съдържа 12 научни труда (от общо 54 труда). В това число са включени една монография и едно учебно

помагало. В списъка има още 10 статии, 6 статии в български списания (четири на английски език в съавторство), както и участие в 7 работи по проекти, от които 2 на английски език.

В документацията, представена за конкурса, е приложена справка от Google Scholar Citations, която удостоверява 296 бр. цитирания в международни издания.

Рецензираната научна продукция е в обем на 586 страници.

Като обем, тази научна продукция съответства на изискванията за доцентска длъжност, отразени в Закона за развитието на академичния състав и Правилника за неговото приложение, както и в съответния Правилник на Академията на МВР. В тематично отношение трудовете на д-р Тодоров са изцяло по тематиката на обявения конкурс.

Те са ориентирани в три проблемни области.

Първата обхваща проблемите на убеждението и оказването на влияние в социалните взаимоотношения и взаимодействия, които ще се разгледат подробно в частта за приносните моменти на трудовете.

Втората група публикации третира метода за диагностика на организационните предпоставки за неетично поведение на полицейските служители, обществения облик на полицията и имиджът, като социален стереотип в дейността на полицията.

Третата линия на изследвания е насочена към психология на тероризма, доминиращите модели на мъжките роли и мъжествеността, националната идентичност и самоидентичност.

Кандидатът участва активно в международни научни общности, като член на Европейската асоциация по социална психология.

НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ И ПРИЛОЖНИ ПРОЕКТИ

Участието в научноизследователски и приложни проекти на кандидата е впечатляващо. Той е бил ръководител на екипа (2 бр.), член на екипа или експерт в 5 проекта, от които в 2 международни, в шеста рамкова програма на ЕС. Специално внимание привлича ролята му на ръководител на проекта за привързаност към организацията и удовлетвореност от работата сред служителите на МВР (предпоставки и последствия), както и проекта „Новият полицейски лидер“. Проектите са за различни публични институции (МВР, Институт по психология - БАН), ЕС.

В научната продукция на Валери Тодоров могат да се изведат някои приносни моменти.

Като тук ще посоча само част от тях, за да покаже адекватността на кандидатурата му в настоящия конкурс за „доцент“.

Основният хабилитационен труд на д-р Тодоров е на тема: „Убеждаване и оказване на влияние“. В него могат да се открият няколко основни приносни моменти:

1. На основата на анализ на литературни източници в областта на психологията на влиянието, наред с петте принципа описани от Роберт Чалдини и др. авторът формира 11 принципа на убеждаване, описани на достъпен за студентите в Академията на МВР език - последователност, задължаване, близост, социално валидиране, дефицит, вербално опаковане, контраст, очаквания, оценка, асоцииране и баланс между разума и чувствата. Този модел е потвърден с емпирични наблюдения и поведенчески анализ.

2. Представен е модел за изучаване и анализ на аудиторията състоящ се от шест елемента, между които нагласите на аудиторията, определяне на структурата и формата на убеждаващото послание. Внимание е отделено и на „имунизирането“ на аудиторията срещу алтернативни грешки.

3. Създадени са нови версии на модели за влияние и убеждение на евентуални нарушители, без използването на властови и наказателни мерки.

4. Втората книга, която за мен се явява наричник на полиция за водене на разговор и изграждане на доверие допълва хабилитационния труд и е част от него: създаване на благоприятно впечатление, изграждане на взаимно доверие, общуване с хора от други култури (емигранти). Анализирани са ролята на психо-социалните измерения при водене на разговор и интервю.

5. Особено полезен е опитът за идентифициране на тенденциите и психологическите изследвания на тероризма, като детайлно се анализират предпоставките за въвлечение в терористична дейност, радикализацията и прехода от враждебна идеология към враждебни действия.

6. Особено полезен е анализът на неетично поведение на полицейски служители и българската версия на метод за изследване на организационни предпоставки, който е потвърден в редица изследвания, но за първи път има българска адаптация.

7. От особено значение е и изследването на обществения облик на полицията, където на основата на емпирично изследване и извадка от 915 души е направен анализ на поведението на служителите от МВР свързани със зачитане на законността, обществената ангажираност и организацията на работа. Посочени са и причините за неудовлетвореност, като несправяне с корупцията (включително и в самата полиция), бюрокрация, използване на прекомерна сила и др. Стига се и до извода, че моралната оценка има по-голямо значение, отколкото професионалната оценка в работата на полицията.

Това са само част от приносните моменти в научните трудове на д-р Валери Тодоров. Рецензията няма намерението да изреди всички, а да илюстрира подхода на участника в конкурса и да покаже степента на съответствие на изискванията на длъжността, за която се кандидатства, и качествата на кандидата.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Ст. преп. д-р Валери Денев Тодоров е утвърден специалист в областта на психологията на криминалното поведение, психологията на управление и оказване на влияние. Ползва се с авторитет в академичната общност. Притежава педагогически и научен опит. Тематиката на публикациите е в пълно съответствие с тематиката на обявения конкурс за научната и педагогическа дейност удовлетворяват изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и Правилника за неговото приложение.

Всичко това ни дава основание с пълна убеденост в научните и педагогически достойнства на д-р Валери Тодоров - ръководител на катедра „Психология и управление на полицията“ при факултет „Полиция“ на Академия на МВР - да подкрепя неговата кандидатура за заемане на обявената в настоящия конкурс длъжност за „доцент“ по психология в Академията на МВР.

София
02.06.2016 г.

Рецензент:
проф. д.пс.н. Бойко Ганчевски